

**12. godišnja konferencija voditeljica i voditelja programa
„Rastimo zajedno“**

Kako gradimo selo oko djeteta?

Integrirani pristup u podršci roditeljstvu u najboljem interesu djeteta

Dubrovnik, 25. studenog 2023.

SAŽETCI RADIONICA I OKRUGLIH STOLOVA
(abecednim redom po naslovu radionice)

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Dragana Miletić, dipl.soc.radnica**
2. **Martina Mladić, prof.psihologije**
3. **Mia Kivač, mag.psych.**

Naziv ustanove u kojoj radite: **Dječji dom Zagreb**

Naslov izlaganja/radionice: **Identitet posvojenog djeteta**

Sažetak izlaganja/radionice:

Dijete koje se posvaja kao i svaka druga osoba / dijete ima svoja iskustva koja je do tada doživio, ima svoju povijest. U novu obitelj ne ulazi kao „prazna ploča“ već ima neko vrijeme kada je živio negdje drugdje. Da bi uopće bio rođen morao je imati „neke roditelje, pretke“. Tko su oni? Je li to više uopće važno sada kada je dijete posvojeno?

Kroz ovu radionicu željeli bismo približiti/ osvijestiti doživljaj djeteta koje prolazi kroz proces gubitka biološke obitelji i života koji je imao prije posvojenja i dobivanja nove obitelji koja ima svoju povijest u koju se dijete treba uklopiti. S druge pak strane željeli bismo približiti/ osvijestiti procese kroz koje prolaze ti novi roditelji-posvojitelji kada dijete postavlja pitanja o svojoj prošlosti ili kada se susreću s pitanjima poznanika i stručnjaka u vrtiću/ školi o djetetovoj prošlosti.

Kako im stručnjaci mogu pomoći? Što mogu napraviti odgojitelji i drugi stručnjaci u vrtiću, što mogu učitelji i drugi koji se susreću u radu s ovom djecom i njihovim roditeljima?

Ovo je iskustvena radionica u kojoj bismo željeli potaknuti uživljanje u iskustvo djeteta i posvojitelja s ciljem osvještavanja njihovih potreba.

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Tina Mijat, dipl. psih.**
2. **mr. Marijana Smerić Pecigoš, prof. psihologije**

Naziv ustanove u kojoj radite: **Dječji vrtić „Vedri dani“ Zagreb (T. Mijat); Dječji vrtić „Šumska jagoda“ Zagreb (M. Smerić Pecigoš)**

Naslov izlaganja/radionice: **Jezik emocija – jačanje emocionalnih kompetencija roditelja i odgojitelja**

Sažetak izlaganja/radionice:

Kroz radionicu će biti dan prikaz radionica napravljenih na temu „Jezik emocija“ za Klub RZ i rad s odgojiteljima. Cilj je radionica povećanje uvida u to što su emocije, koje su osnovne emocije, koje su njihove komponente i svrha i kako ih izražavamo. Uz to nastoji se povećati uvid u način na koji učimo o emocijama te osvijestiti vlastite načine izražavanja emocija i njihovog (ne)prihvatanja. Jačanjem vještina za nošenje s vlastitim neugodnim emocijama roditelj/odgojitelj spremnije preuzima osobnu odgovornost, odgovornost za odnos i odgovornost za dobrobit i razvoj djeteta. Na konferencijskoj radionici ćemo provesti sudionike kroz aktivnosti i uključiti ih aktivno u pojedine od njih sa smjericama za provedbu temeljem dosadašnjih iskustava provedbe radionica s roditeljima, te će biti navedene određene specifičnosti pristupa ovoj temi u radu s odgojiteljima s obzirom na različitost uloge roditelja i odgojitelja u odnosu na dijete.

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Željka Horvatić**, prof.pedagogije

Naziv ustanove u kojoj radite: **Dječji vrtić Iskrica**

Naslov izlaganja/radionice: **Motivacijske aktivnosti za uključivanje roditelja u program “Rastimo zajedno”**

Sažetak izlaganja/radionice:

Motivacijske aktivnosti su namijenjene za korištenje voditeljima programa RZ kako bi potaknuli roditelje na uključivanje u program RZ putem roditeljskih sastanaka u matičnim skupinama ili zasebno (osim već uobičajenih modela rada).

Način rada odražava dio ozračja programa kako bi roditelji neposredno dobili uvid, stekli iskustvo, upoznali voditelje, te dobili važne informacije o temama radionica i povratnim informacijama drugih roditelja.

Voditeljima je jednostavno za primjenu, a može se koristiti na prvim roditeljskim sastancima kao uvodne aktivnosti ili drugačije prema planu voditelja.

Trajanje planiranih aktivnosti je oko 30 min.

Na konferencijskoj radionici voditeljima će motivacijske aktivnosti biti prezentirane u cijelosti.

Naslov okruglog stola:

Suradnici u provođenju različitih programa Rastimo zajedno - Rastimo zajedno aktivistice (Raze), volonteri i Generali volonteri
Eleonora Glavina, univ.spec., DV Cipelica, Čakovec
Kristina Bušljeta, Obiteljski centar – Područna služba Zagreb
Lidija Vinković i Kristina Zorčec, Obiteljski centar – Područna služba Međimurska
Kristina Mustapić, volonterka THSN Generali osiguranja

Sažetak okruglog stola:

Razvoj programa Rastimo zajedno sa ciljem pružanja podrške roditeljima s različitim potrebama, otvorio je i mogućnost uključivanja paraprofesionalnih pomagača i volontera u provođenje radionica i drugih povezanih aktivnosti.

Uvođenje volontera u radionice s djecom iz programa Rastimo zajedno i mi, prvo je iskustvo ovakve suradnje.

Put uključivanja Raza kao paraprofesionalne pomoći u radionice s djecom i s roditeljima u program Rastimo zajedno i mi Plus, bio je pomno promišljen i razrađen. S vremenskim odmakom i stečenim iskustvom uviđamo prednosti i nedostatke provedenih aktivnosti. Provođenje dodatnih aktivnosti s Generali volonterima proširilo je iskustva roditelja i djece.

Značajna je pomoć volontera i Raza tijekom provođenja radionica, ali svakako treba naglasiti i stvaranje bolje povezanosti sa zajednicom, a u slučaju Raza i boljeg razumijevanje potreba i načina života zajednice.

Cilj okruglog stola je informiranje o načinima i dosadašnjim iskustvima uključivanja Raza i volontera ali i razmjena ideja za proširenje mogućnosti uključivanja zainteresiranih dionika i osmišljavanje edukativnih programa i programa za podršku.

Ime i prezime voditelja i titula:

1. mr.sc. **Darko Sambol**, prof. psihologije

Naziv ustanove u kojoj radite: **Dječji vrtić Rijeka**

Naslov izlaganja/radionice: **„Ostanimo fit – kako očuvati mentalno zdravlje ?!“**

Sažetak izlaganja/radionice:

Dobro mentalno zdravlje ne znači odsustvo neugodnih emocija poput ljutnje, tuge i sl., budući se svi susrećemo s raznim teškoćama i stresorima, nego nam ono omogućuje da se uspješno nosimo s tim emocijama koristeći svoje resurse.

Istraživanja nalaze određene čimbenike koji osobu čine otpornijom, poput pozitivnog stava, optimizma, sposobnosti reguliranja emocija i sposobnosti da se na neuspjeh gleda kao na korisnu povratnu informaciju. Psihološka otpornost uključuje ponašanja, misli i vještine koje svatko može naučiti i razviti. Kao i za sve vještine, za jačanje psihološke otpornosti potrebno je vrijeme i usredotočenost.

U radionici ćemo osvijestiti strategije za jačanje psihološke otpornosti:

1. Povezati se s empatičnim ljudima
2. Vježbati vještine samoregulacije
3. Postavite osobne ciljeve

CILJEVI:

Odgojitelji/ce će:

- se upoznati sa važnim strategijama zaštite svog mentalnog zdravlja
- upotrijebiti svoja znanja i razvijati stručne kompetencije za svakodnevnu praksu
- naučiti nove tehnike za nošenje sa izazovnim situacijama na poslu

ISHODI:

Odgojitelji/ce će :

- Naučiti tehniku „Dobro oblikovani ishodi“
- Upoznati osnove Mindfulnessa

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Minja Vukadinović**, prof. psihologije, psihologinja savjetnica
2. **Renata Milanković Belas**, prof. psihologije

Naziv ustanove u kojoj radite: **DV Vrbik i DV Tatjane Marinić, Zagreb**

Naslov izlaganja/radionice: **POSVOJENA DJECA I NJIHOVE OBITELJI – senzibilizacijska radionica**

Sažetak izlaganja/radionice:

Program „Rastimo zajedno u novoj obitelji“ novi je član velike obitelji „Rastimo zajedno“ programa koji okupljaju roditelje i djecu u učenju, druženju i dijeljenju iskustava. Namijenjen je posvojiteljima i posvojenoj djeci pružajući podršku posvojiteljskim obiteljima, uzimajući u obzir da posvojenje sa sobom nosi izazove kao i svako roditeljstvo, ali i neke specifične.

Radionica je namijenjena senzibilizaciji sudionika, povećavanju svjesnosti i znanja, olakšava razumijevanje i potiče na razmišljanje o tome što sve posvojenje nosi sa sobom. Na radionici se razmatraju razlike između biološkog i adoptivnog roditeljstva, povećava se znanje o procesu gubitka i tugovanja u situaciji posvojenja, te osvještava važnost djetetovih iskustava u životu prije dolaska u novu obitelj. Sudionike se senzibilizira za razumijevanje djetetovih razvojnih potreba i upoznaje sa specifičnim poteškoćama posvojenog djeteta, te roditeljeve uloge u odnosu na njih, kao i na promišljanje o ulogama drugih u životu djeteta. I u konačnici, potiče na promišljanje o položaju posvojenog djeteta unutar odgojno – obrazovnog sustava i ulogu odgojitelja.

Radionica je namijenjena provođenju s odgojiteljima, stručnim suradnicima i drugim roditeljima, kao i široj javnosti!

Na konferenciji će u cijelosti biti provedena s voditeljima Rastimo zajedno programa.

Vrijeme trajanja radionice je 120 minuta.

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Tina Mijat**, psihologinja
2. **Martina Mikac**, pedagoginja
3. **Blaženka Piri**, odgojiteljica

Naziv ustanove u kojoj radite: **DV Vedri dani**, Zagreb

Naslov izlaganja/**radionice**: **Klub roditelja Rastimo zajedno: Rješavanje sukoba primjenom UPS metode**

Sažetak izlaganja/radionice:

Ciljana skupina: voditelji radionica za roditelje Rastimo zajedno

Okvirni broj polaznika: 15 polaznika

Trajanje radionice: 90 min

Ciljevi radionice:

- sudionici će produbiti svoje znanje o komunikacijskoj tehnici upravljanja problemnim situacijama (UPS model) po metodi 5 koraka a koje će moći primijeniti na radionici za roditelje
- sudionici će steći još veću sigurnost u prezentiranju ove komunikacijske tehnike roditeljima

Aktivnosti:

- izlaganje – kratka prezentacija teorijskog okvira
- prikaz primjera iz prakse
- uvježbavanje rješavanja problemnih situacija

Oblik rada:

- radionički: u manjim skupinama, rad u paru

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Gorana Mišćenić**, univ. spec. psih. sav., stručna suradnica psihologinja - savjetnica
2. **Sonja Pribela-Hodap**, univ. spec. psih. sav., stručna suradnica psihologinja - savjetnica

Naziv ustanove u kojoj radite:

1. **DV Opatija**, Opatija
2. **DV Viškovo**, Viškovo

Naslov izlaganja/radionice: **Prezentacija RZ Mini Plus predavanja – Roditeljski stres**

Sažetak izlaganja/radionice:

Na radionici ćemo predstaviti jedno od interaktivnih web predavanja iz ciklusa Rastimo zajedno mini Plus: „Roditeljski stres“, čije smo autorice, a koje je održano u studenom 2022. s roditeljima djece s teškoćama. Radionica je namijenjena voditeljima/voditeljicama Rastimo zajedno Plus programa koji/e ga mogu koristiti u radu s roditeljima djece s teškoćama.

Trajanje radionice: 60 min

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Andreja Rukavina**, mag. nov.
2. **Sanja Mihetec**, prof. psih.

Naziv ustanove u kojoj radite: **Centar za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno**

Naslov izlaganja/radionice: **Slušaj me u oči!**

Sažetak izlaganja/radionice:

Kroz konferencijsku radionicu prikazat ćemo radionicu na temu djeca i mediji namijenjenu za primjenu u Klubu RZ.

Radionica pod nazivom „Slušaj me u oči!“ usmjerena je na roditelje djece predškolske dobi, a njezini su glavni ciljevi:

- osvještavanje učinka kojeg mediji danas ostavljaju na djecu i roditelje, kao i njihov međusobni odnos te
- razvoj medijske pismenosti kako kod roditelja, tako i kod djece.

Radionica se sastoji od dva dijela – dva susreta koji bi se trebali odvijati u razmaku od tjedan dana. Na prvom susretu nastojat će se kod roditelja potaknuti osvještavanje i propitkivanje vlastitih loših navika korištenja elektroničkih medija te ih detaljnije upoznati s pojmom tehnoferencije. Između dva susreta roditelji će imati zadatak pratiti i bilježiti svoje i djetetovo korištenje medija (koliko, kada, s kojom svrhom). U drugom susretu analizirat ćemo navike koje su roditelji zabilježili, s naglaskom na poticanje razvoja primjerenijih navika korištenja elektroničkih medija kako kod djece, tako i kod roditelja.

Na konferencijskoj radionici sudionike ćemo provesti kroz aktivnosti, a u pojedine od njih ih i aktivno uključiti. Na kraju prezentacije sudionike ćemo pozvati na zajedničku raspravu o navedenoj temi i sadržaju radionica.

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Mladenka Frankić**, odgajatelj savjetnik
2. **Vedrana Domaćinović Pičuljan**, pedagog savjetnik

Naziv ustanove u kojoj radite: **Dječji vrtić "Pahuljica", Rab**

Naslov radionice: **Tko su "teški" roditelji i kako s njima?**

Sažetak radionice:

Svaka grupa roditelja u svakom novom ciklusu radionica ima neku svoju dinamiku. Iako je sadržaj radionica isti, voditelji sastav isti, energija koju donose roditelji svakoga je puta drugačija. Tih 10-12 ljudi koji su u svakom ciklusu drugog sastava mogu utjecati na način kako ćemo se kao voditeljski tim pripremati, delegirati zadatke, preuzimati uloge i odgovornosti, ali i prilagođavati aktivnosti. Neki roditelji čitav ciklus promatraju, slušaju i šute. Neki nas na prvi pogled obore s nogu. Neki nas izmore već nakon prve radionice postavljajući pitanja, slušajući u zasjedi, prekidajući druge, odvlačeći s teme... U svakog je roditelja važno uložiti maksimalan voditeljski trud, bez obzira kojem tipu roditelja pripada. Ovi potonji vjerojatno će od nas iziskivati najveću voditeljsku umješnost te primjenu svih raspoloživih strategija za vođenje grupe.

Na temelju bogatog vlastitog iskustva u vođenju programa Rastimo zajedno, voditeljice će pomoći sudionicima identificirati koje su osobine "teških" roditelja te koje su vještine potrebne za nošenje s takvim roditeljima u grupama u kojima provode radionice. Sudionici će osvijestiti koje emocije kod njih izazivaju "teški" roditelji te koje alate posjeduju ili su im potrebni za nošenje s njima.

Također, razgovarat ćemo o tome kako nam vještine stečene tijekom provedbe Rastimo zajedno programa mogu pomoći u svakodnevnoj suradnji s roditeljima.

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Ivana Sošić Antunović, stručni suradnik savjetnik**
2. **Nina Vela Vrabec, socijalni pedagog**

Naziv ustanove u kojoj radite: **Dječji vrtić Sušak / Obiteljski centar Rijeka**

Naslov izlaganja/radionice: **Tko sve živi u mom selu?** – osobni profesionalni izvori podrške u roditeljstvu

Sažetak izlaganja/radionice:

Ako je potrebno selo da bismo odgojili dijete, onda je današnjim roditeljima, u današnjem ritmu i načinu života, osobito teško ostvarivati takvu podršku pri odgoju djece.

No i dalje postoji potreba svakog roditelja za podrškom - instrumentalnom, emocionalnom, moralnom, osobnom. Ta je potreba stvarna, svakodnevna i dugotrajna.

Dijete raste i uči kroz odnose. Stoga možemo reći, kvalitativno i kvantitativno, „više je bolje“-više (podržavajućih) odnosa znači i više iskustava kroz koja se dijete formira u osobu.

I roditelj raste i uči kroz odnose. Odnos s djetetom, i odnose sa osobama koje mu pomažu u podizanju djeteta. Stoga i za roditelja vrijedi – više (podržavajućih) odnosa je bolje.

Na radionici ćemo razmotriti vlastita iskustva u tzv. ko-roditeljstvu, iskustva naših korisnika, kao i ostale primjere iz prakse, kako bismo uvidjeli i utvrdili na koje načine današnji roditelji ostvaruju međusobnu podršku, kako su jedni drugima „selo“.

Također, istražiti ćemo na koji način kao stručnjaci možemo potaknuti i podržati roditelje u brizi o sebi, koristeći i ove modele ko-roditeljstva, kao i putem međuresorne stručnjačke mreže podrške.

Na kraju, i nama pružateljima podrške roditeljima, također je potrebno „selo“. Porazgovarat ćemo i o tome na koji se način brinemo o sebi te pružamo podršku jedni drugima.

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Doris Velan, prof. pedagogije**
2. **Gordana Trošt-Lanča, prof. psihologije**
3. **Jasmina Jelenić, prof. soc. pedagogije**

Naziv ustanove u kojoj radite: **Dječji vrtić „Olga Ban“ Pazin**

Naslov izlaganja/radionice: **Vještine vođenja radionica: Upravljanje neplaniranim situacijama i teškim sudionicima (radionica)**

Sažetak izlaganja/radionice:

Iskustva voditelja radionica Rastimo zajedno pokazuju da im najveći stres izazivaju situacije koje ne mogu predvidjeti, „teška“ pitanja roditelja, roditelji koji remete dinamiku grupe i sl. Suočavanje s teškim situacijama i izazovnim osobnostima neizbježan je dio vođenja radionica i često može predstavljati značajne prepreke čak i za najiskusnije voditelje. Bez obzira na to, moguće je pripremiti se i na njih te se tako osjećati opuštenije u pripremi i provedbi radionica.

U ovoj radionici osnažit ćemo RZ voditeljice kroz:

- osvještavanje vlastitih snaga i polja za razvoj u vještinama vođenja grupe
- upoznavanje raznih tipova teških sudionika i njihove temeljne motivacije
- učenje tehnika i strategija za poticanje pozitivnog okruženja, održavanje kontrole i deeskalaciju sukoba
- uvježbavanje kreativnih tehnika rješavanja problema za pripremu na neočekivane izazove tijekom radionica
- upravljanje vlastitim emocijama i emocijama sudionika u trenucima povišene anksioznosti

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Blaženka Klarić**, univ.spec.mediat, mentorica
2. **Martina Špaček**, dipl.psih.-prof.

Naziv ustanove u kojoj radite:

1. **Obiteljski centar, Područna služba Splitsko-dalmatinska**
2. **Obiteljski centar, Područna služba Osječko-baranjska**

Naslov izlaganja/radionice: **Znati kako sam da bi znao kako ću i što ću: važnost istraživanja vlastitih okidača, osjećaja, stavova i teorija u ulozi voditelja radionica s djecom**

Sažetak izlaganja/radionice:

U program radionica s djecom „Rastimo zajedno i mi“ uključuju se djeca čija dosadašnja povijest nije najpovoljnija i koja su u svom iskustvu odrastanja bila izložena različitim (ponekad i višestrukim) stresorima, i traumatskim iskustvima. U životnoj fazi ranog djetinjstva iskustvo je zapravo proces učenja koje na nesvjesnoj razini ucrtava neku vrsta unutarnje emocionalne karte, slaže i strukturira osjećaje i misli prema kojem se rukovode odluke. Ta karta i strukture konačno se izražavaju kroz ponašanje. Često se to oblikovanje, u kontekstu životnih i odnosnih teškoća, odvija u smjeru otežane psihosocijalne prilagodbe djece. Djeca koja su izložena stresnim situacijama u svojoj svakodnevici trebaju ulagati povećane napore u prilagodbi na nepovoljne okolnosti, a ti napori često su veći od njihovih tjelesnih i emocionalnih sposobnosti, zbog čega je ugrožen njihov razvoj i dobrobit. Ovaj grupni program radionica s djecom je oblik psihosocijalne intervencije kojim se mogu ukloniti ili smanjiti nepovoljni razvojni ishodi. Igra s djecom, kroz ciljane aktivnosti, je jedan način na koji voditelji imaju priliku utjecati na razvojne ishode. U tim procesima voditelji se mogu susresti (i susreću) s različitim dječjim strategijama suočavanja, od pružanja otpora i borbenosti (zbog nedostatka iskonskog povjerenja) do povlačenja i pasivnosti. Voditelji bi trebali razumjeti logiku tih dječjih obrazaca te postupiti tako da dijete doživi osnažujuće, povezujuće i drugačije iskustvo nošenja i alternativne mogućnosti postupanja, u za njega teškim situacijama. Kako u taj odnos osim svojih profesionalnih znanja, vještina i iskustava voditelji neizbježno donose i svoja rana i sva druga iskustva (svoje karte i strukture) izrazito je važno da voditelji kontinuirano rade na osvještavanju svojih emocija, misli, stavova, teorijskih polazišta i poriva za djelovanjem koje im se jave u određenoj situaciji s djetetom. To je nužno kako bismo znali razgraničiti svoje osobne potrebe i granice od potreba i granica djece s kojima radimo. U ovoj radionici sudionici će dobiti priliku dodatno se senzibilizirati za razumijevanje ponašanja djece, te vježbati samopromatranje kako bi prepoznali svoj prvi emocionalni doživljaj na zahtjevno dječje ponašanje i automatski poriv za djelovanje i bili u stanju odgovoriti na način koji će smiriti djetetov nemir i preusmjeriti ga u ponašanju aktiviranjem njegovih misaonih, receptivnih i regulativnih sklopova.

RADIONICA ZA RZ ADMINISTRATORE

Ime i prezime voditelja i titula:

1. **Ulrike Reiman**, interkulturalna pedagoginja i konzultantica za timski i organizacijski razvoj, Emotionskultur, Beč

Naslov izlaganja/radionice: **Skup vještina i karta/putokaz za graditelje sela i promjena** (radionica)

Sažetak izlaganja/radionice:

Jeste li strastveni u stvaranju pozitivnog utjecaja na svoj tim, grupu i zajednicu?

Ova osnažujuća radionica osmišljena je kako bi vas opremila osnovnim razumijevanjem, skupom vještina i kartom/putokazom kako postati učinkovit graditelj promjena u zajednici.

Naglasci radionice:

- istražiti svoje osobne strasti i interese kako biste odredili područja promjena oko kojih ste najviše entuzijastični

- razumjeti elemente, vještine i kvalitete potrebne za stvaranje održive zajednice

- ovladati umijećem učinkovite komunikacije kako biste mobilizirali podršku i stvorili osjećaj jedinstva među članovima zajednice

Pridružite se ovoj transformativnoj radionici kako biste se opremili alatima i inspiracijom da postanete pokretači promjena u svojoj zajednici.

Zajedno možemo stvoriti pozitivne, trajne utjecaje na naše zajednice.